

Aan
de gemeenteraad

Datum 5 september 2023
Zaaknummer 2023-0128791
Betreft Vaststellen Groeiagenda 2030 - uitvoeringsprogramma
2024 - lokale vaststelling opgavebladen

Vergadering van
Portefeuillehouder: Maarten Burggraaf
Begrotingsprogramma Bestuurlijk en Ondersteunend Dordrecht
Kernteam/Opgave: Versterking Bestuur & Organisatie - Strategie & Control
Auteur: Hans van Broekhoven
E-mail: hl.van.broekhoven@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Hans Goossensen
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit

1. het Uitvoeringsprogramma 2024 van de Groeiagenda Drechtsteden vast te stellen;
2. de jaarlijkse Begroting als richtinggevend kader te nemen voor de lokale inzet op de Groeiagenda Drechtsteden;
3. kennis te nemen van de cyclus van de Groeiagenda;

Deadline

Voor de uitvoering van de samenwerking op gebied van Ruimtelijke Economie hebben de gemeenten een Samenwerking Overeenkomst gesloten. Daarin is vastgelegd dat de gemeenten uiterlijk 1 oktober 2023 (*of de eerst mogelijke vergadering na die datum*) besluiten over het Uitvoeringsprogramma (art. 6. SOK). Het Uitvoeringsprogramma 2024 is gebaseerd op de geactualiseerde Groeiagenda, waardoor ook deze geactualiseerde Groeiagenda uiterlijk 1 oktober (*of de eerst mogelijke vergadering na die datum*) vastgesteld moet zijn. Gelet op de samenhang tussen de geactualiseerde Groeiagenda en het Uitvoeringsprogramma 2024 is het gewenst beide raadsvoorstellen in dezelfde college- en raadsvergadering te behandelen, maar de besluitvorming niet afhankelijk van elkaar te maken.

Raadsvoorstel

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

De Raad heeft op 26 maart 2019 besloten over het eindadvies van de voorbereidingscommissie inzake de Toekomst van de Regionale Samenwerking Drechtstedengemeenten (Commissie Deetman). Het oorspronkelijke raadsvoorstel is door uw Raad geamendeerd aangenomen (RIS 2359517 - Amendement 2). Op 8 november 2022 stelde uw Raad het uitvoeringsprogramma voor jaarschijf 2023 vast alsmede de lokale inzet voor de Groeiagenda 2030. Tevens heeft u besloten om de jaarlijkse Begroting als richtinggevend kader te nemen voor de lokale inzet op de Groeiagenda 2030. De Raad stelt jaarlijks de thematische opgavebladen alsmede de lokale inzet voor de Groeiagenda 2030 vast.

Wat is het doel?

Dit is het Uitvoeringsprogramma 2024 behorende bij de geactualiseerde Groeiagenda Smart Delta Drechtsteden. De Groeiagenda is de strategische visie voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van de Drechtsteden. Na de verkiezingen in 2022 is de Groeiagenda geactualiseerd en vormt deze de basis voor onze onderlinge samenwerking binnen de overheid én onze handreiking naar onderwijs en ondernemers. Mondiale en landelijke ontwikkelingen zijn aanleiding geweest om de Groeiagenda te actualiseren. Ook de politieke akkoorden die gesloten zijn in onze gemeenten leiden tot nieuwe ambities die in de Groeiagenda plek moeten krijgen. Uw Raad wordt separaat voorgesteld om gelijktijdig met dit Uitvoeringsprogramma de geactualiseerde Groeiagenda vast te stellen. Dit Uitvoeringsprogramma is het aandeel dat wij als overheidspartners willen nemen in een gezamenlijke Smart Delta Agenda met private partners (3 O's: overheid, ondernemers, onderwijs). Wij zijn ervan overtuigd dat wij als overheidspartijen de maatschappelijke uitdagingen in onze regio alleen gezamenlijk aankunnen. Iedere partij heeft hierin haar aandeel en realisatie vindt plaats langs wisselende allianties en coalities. Gemeenten vervullen hierin een kaderstellende rol op inhoudelijke koers en budget. De coördinatie op het geheel van de Opgaven vindt vanuit het regionale Team Smart Delta Drechtsteden plaats, dat bij de gemeente Dordrecht is gestationeerd.

Vanuit de bovenlokale inzet wordt de lokale uitvoering, de verbinding met andere overheden en de inzet op bovenlokale uitvoeringsprojecten van en met partners ondersteund. De bovenlokale inzet op de Groeiagenda-ambities moet zo goed mogelijk passen bij en versterking geven aan de lokale inzet op deze ambities. Jaarlijks wordt de Groeiagenda vertaald naar een Uitvoeringsprogramma. Het Uitvoeringsprogramma is kaderstellend voor wat het regionale samenwerkingsteam dat jaar oppakt, in samenwerking met de lokale gemeentelijke organisaties. Het college legt het gezamenlijk opgestelde Uitvoeringsprogramma 2024 inzake de Groeiagenda 2030 nu voor aan uw Raad ter besluitvorming. Dit Uitvoeringsprogramma is gebaseerd op de geactualiseerde Groeiagenda.

In het Uitvoeringsprogramma kunt u lezen wat we meervoudig lokaal doen en wat iedere gemeente zelf doet. En juist die lokale inzet is cruciaal voor de uitvoering. Met die inzet worden huizen en arbeidsplaatsen gerealiseerd en worden investeringen in duurzame wijken gedaan. In de afgelopen periode is geconstateerd dat de verbinding tussen lokale uitvoering en regionale ambities beter kan. Middels een lokale uitvoeringsagenda die aansluit bij de (nog op te stellen) Smart Delta Agenda (met private partners) kunt u in uw raad het gesprek voeren over de wijze waarop uw gemeente bijdraagt aan regionale ambities en hoe regionale uitvoering landt in uw gemeente. Een gesprek in uw Raad over de lokale verwachtingen en belangen in de regio is cruciaal om te voeren. Want alleen op die manier weten we als gezamenlijke gemeenten waar iedereen voor staat en wat iedereen belangrijk vindt. Samen met ondernemers, onderwijs en medeoverheden bouwen we aan een economisch sterke regio, waar het prettig wonen, werken, studeren en leven is.

Wat zijn per beslispunt de argumenten en wat is hierop de toelichting?

Alle gemeenteraden hebben uitgesproken dat het verbeteren van de achterblijvende sociaaleconomische status een urgente en volledig gezamenlijke opgave is en dat de Groeiagenda 2030 daarvoor het passende ambitiedocument is. Dit visiedocument is geactualiseerd en schetst de ambitie voor de komende periode. Deze visie wordt gelijktijdig aan uw Raad aangeboden ter vaststelling. In het bijgevoegde Uitvoeringsprogramma 2024 (totaal opgavebladen) wordt op hoofdlijnen beschreven welke inhoudelijke opgaven bovenlokaal, met elkaar, op dit moment worden uitgevoerd en nog worden opgepakt en welke opgaven om lokale inzet vragen. Voor de lokale inzet van Dordrecht sluiten we aan bij de reguliere kaders voor Planning & Control, te weten de jaarschijven van de Gemeentebegroting. Het Uitvoeringsprogramma 2024 vormt de bijdrage vanuit de overheid (7 gemeenten) in de nog op te stellen Smart Delta Agenda, die we in gezamenlijkheid met partners in bedrijfsleven en onderwijs willen opstellen voor het einde van dit jaar. Het Uitvoeringsprogramma bouwt voort op de lopende uitvoering in de afgelopen jaren. Wel richten we deze nu op de bijgestelde ambities. We werken vanuit integrale aanpak aan brede welvaart, we verbinden en ontkokeren beleid in integrale thema's:

1. *Innovatieve en concurrerende topregio in Nederland en Europa;*
2. *Passende woningen en banen;*
3. *Gezonde, groene en veilige leefomgeving.*

Bij het maken van (kwaliteits)keuzes vormen onze prioriteiten *duurzaamheid* en *bereikbaarheid* de basis.

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

- De Groeiagenda kan leiden tot een financiële claim

De financiering voor de Groeiagenda is meerjarig vastgelegd. De huidige meerjarenbegroting is gebaseerd op de huidige Groeiagenda. Als gemeenten moet het gesprek gevoerd worden of de ambities uit de nieuwe Groeiagenda leiden tot een stijging of daling van de begroting. Wanneer dit leidt tot aanpassingen in de meerjarige begroting, moeten alle raden daar een besluit over nemen.

- Niet alles hoeft gezamenlijk met de 7 gemeenten opgepakt te worden.

Gezien de ontwikkelingen sinds 2017 is het denkbaar dat de uitvoering van de Groeiagenda in de toekomst in wisselende allianties vorm krijgt. De 7 gemeenten laten hiernaar in het najaar 2023 onderzoek doen. Om de doelen van de Groeiagenda effectief én efficiënt te realiseren, is het belangrijk scherper onderscheid te maken tussen de opgaven en dossiers die we met de 7 Drechtstedengemeenten beetpakken én wat in een kleiner collectief wordt gedaan. Daarnaast is het ook goed de samenwerking meer open te stellen, zodat Triple Helix partners en buurgemeenten rondom de Drechtsteden op onderdelen aan kunnen haken (30's). Onderzoek toont aan dat daar kansen liggen voor onze regio.

Verantwoording en monitoring

Op basis van de door alle gemeenten ondertekende Samenwerkingsovereenkomst (SOK) is de cyclus van verantwoordings- en monitoringsmomenten uitgewerkt. Deze is zo praktisch mogelijk ingestoken. De illustratie geeft een beeld van de inhoud en het proces van de verschillende momenten (zie bijlage). In 2021 zijn de Groeiagenda momenten gesynchroniseerd met de SOK. Nu ligt het Uitvoeringsprogramma voor jaarschijf 2024 voor.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

Dit Uitvoeringsprogramma Groeiagenda 2024 is besproken in de bestuurlijke overleggen tijdens de Smart Delta Donderdag op 29 juni 2023 en wordt gelijktijdig met de geactualiseerde Groeiagenda Smart Delta Drechtsteden aan de gemeenteraden ter vaststelling aangeboden. Het Uitvoeringsprogramma (het totaal van de Opgavebladen) is verbeterd door onder andere de samenhang tussen de verschillende opgaven en met de Regiodeal te benoemen.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

13 maart 2018 Raad, bespreking eindrapport Berenschot (RIS 2128864)

9 mei 2018 Raad, bespreking input commissie Deetman (RIS 2162675)

31 oktober 2018 Raad, voortgang commissie Deetman (RIS 2283046)

16 januari 2019 Raad, bespreking concept eindadvies commissie Deetman (RIS 2316556)

26 maart 2019 Raad, besluitvorming eindadvies cie Deetman (RIS 2359517-Amendement 2)

26 november 2019 Raad, besluitvorming Lokale vaststelling Opgavebladen Groeiagenda 2030 (RIS 2496685)

10 november 2020, Raad, Kennis nemen van de monitor Groeiagenda 2030 (RIS 2616058)

26 mei 2021, Raad, besluitvorming Lokale Vaststelling Opgavebladen – Uitvoeringsprogramma 2021 Groeiagenda 2030 en kennisnemen van de monitor Groeiagenda 2030 (Besluit InProces BBV: 2021-0015486)

12 oktober 2021, Raad, besluitvorming Lokale Vaststelling Opgavebladen – Uitvoeringsprogramma 2022 Groeiagenda 2030 en kennisnemen van de monitor Groeiagenda 2030 (Zaaknummer: 2021-0125954)

31 mei 2022, Raad, Raadsinformatiebrief Jaarverantwoording 2021 – Groeiagenda 2030 (Zaaknummer 2022-0060450)

8 november 2022, Raad, besluitvorming Lokale Vaststelling Opgavebladen – Uitvoeringsprogramma 2023 Groeiagenda 2030 (Zaaknummer 2022-0144016)

6 juni 2023, Agendacommissie, Raadsinformatiebrief Jaarverantwoording 2022 – Groeiagenda 2030 (Zaaknummer 2023-0076663)

Hoe wordt dit betaald?

Op basis van de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) zijn per 1 december 2020 de personele en materiele budgetten vanuit de GRD overgedragen aan de Gemeente Dordrecht. De personele en materiele budgetten die samenhangen met de uitvoering van de regionale ruimtelijk-economische taken zullen voor 2024 door de Gemeente Dordrecht worden opgehaald. Deze budgetten worden zoals vastgelegd in de SOK jaarlijks geïndexeerd.

REGIONAAL:

Voor het uitvoeringsprogramma 2024 is in totaal een budget benodigd van € 5,0 mln. Ervan uitgaande dat de inwonerbijdrage gelijk blijft (behoudens indexatie en inwonergroei) kan hiermee € 4,75 mln bekostigd worden. Hiermee resteert een bedrag van € 0,25 mln waarvoor we dekking zoeken bij buurgemeenten die (deels) aansluiten bij deze regionale samenwerking. Voor de indexatie is rekening gehouden met 7% voor personele lasten en 3,1% voor materiele lasten ten opzichte van de begroting 2023 (conform index gemeente Dordrecht). De bekostiging van het programma Smart Delta Drechtsteden verloopt via een inwonerbijdrage van de 7 Drechtstedengemeenten. De financiering van de meervoudig lokale inzet voor de Groeiagenda is met het besluit van alle gemeenteraden over het advies Deetman in 2018 meerjarig vastgelegd. Behoudens indexering is dit budget de afgelopen jaren toereikend geweest en passend voor de uitvoering van de ambities van de eerste Groeiagenda. Met de actualisatie van de Groeiagenda zijn beleidsrijke keuzen gemaakt die zich op het gebied van Bouwen, Wonen en Ruimtelijke Ontwikkeling ook financieel vertalen. Wij zien op deze onderwerpen een grotere maatschappelijke urgentie en grote beleidsprogramma's bij hogere overheden waarop wij ons regionale antwoord moeten kunnen geven. Gezien de succesvolle subsidieaanvragen (ruim € 250 mln) in de afgelopen periode verwachten we dat de financiële intensivering voor 2024 zich zal terugbetalen in lokale baten middels andere geldstromen. Bovendien zien wij ook dat buurgemeenten (op onderdelen) willen aansluiten. We werken aan een nieuwe financieringsmethodiek per 2024 waarbij ook opgavegerichte kostenverdeling mogelijk is en ook andere partners kunnen gaan bijdragen. Het totale bedrag van € 5 mln is beoogd voor de regie en coördinatie op de meervoudig lokale samenwerking, het gezamenlijk optrekken met onderwijs en ondernemers en gericht op gezamenlijke lobby bij hogere overheden (Provincie, Rijk, Europa). Het bedrag is niet beoogd, noch toereikend om lokale uitvoeringsprojecten en/of lokale inzet te financieren. De lokale kosten maken deel uit van de lokale uitvoeringsagenda's en begrotingen. Uiteraard zal vanuit de gezamenlijkheid ingezet worden op het verkrijgen van beschikbare externe financieringsmiddelen en subsidies bij Provincie, Rijk en Europa om de lokale uitvoering te ondersteunen.

LOKAAL:

Voor de financiële consequenties per thema voor het lokale investeringsprogramma verwijzen wij naar de Begroting 2023 en 2024.

Thema Economie en Werkgelegenheid: Begrotingsprogramma Lerend en Ondernemend Dordrecht

Thema Wonen en Bouwen/Bereikbaarheid en Mobiliteit: Begrotingsprogramma Bouwend en Bereikbaar Dordrecht

Thema Energietransitie & Duurzaamheid: Begrotingsprogramma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht

Juridische consequenties

Juridisch is de meervoudig lokale samenwerking geregeld in een Samenwerkingsovereenkomst (SOK) waarin de samenwerkingsafspraken zijn neergelegd. Over deze 'Uitwerkingsovereenkomst Ruimtelijke Economie' bent u d.d. 9 april 2020 met een RIB geïnformeerd. De 'Uitwerkingsovereenkomst samenwerking op het gebied van Ruimtelijke Economie' (SOK) is in 2020 door alle gemeenten getekend waarmee de juridische basis voor de meervoudig lokale samenwerking is gelegd. De SOK geldt voor onbepaalde tijd, maar wordt zo nodig wel periodiek geactualiseerd.

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

Het Uitvoeringsprogramma 2024 vormt de bijdrage vanuit de overheid (7 gemeenten) in de nog op te stellen Smart Delta Agenda, die we in gezamenlijkheid met partners in bedrijfsleven en onderwijs willen opstellen voor het einde van dit jaar. Gemeenten, bedrijfsleven, onderwijs en andere maatschappelijke partners moeten in de voorgenomen sociaaleconomische sprong nog nadrukkelijker samenwerken om de gezamenlijke ambities te realiseren. Eerste stap daarin is het

opstellen van een Smart Delta Agenda samen met onderwijs, bedrijfsleven en maatschappelijke partners. Deze agenda is naar verwachting eind 2023 gereed.

Het college van Burgemeester en Wethouders

De raad van de gemeente DORDRECHT;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 5 september 2023 inzake Vaststellen Groeiagenda 2030 - uitvoeringsprogramma 2024 - lokale vaststelling opgavebladen;

gelet op artikel 160, lid 1 onder b van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. het Uitvoeringsprogramma 2024 van de Groeiagenda Drechtsteden vast te stellen;
2. de jaarlijkse Begroting als richtinggevend kader te nemen voor de lokale inzet op de Groeiagenda Drechtsteden;
3. kennis te nemen van de cyclus van de Groeiagenda;

Aldus besloten in de vergadering van